

БУРЯДА УНЭН

БҮХЭСООЮЗНА СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГШАД

БУРЯДАЙ АССР-нээ

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министруудай Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугаар шалнагдаба гэбэл:

1. Советскэ район. Улаан-Удэ хото. СССР-эй ВДНХ-гай Бүхэсоюзна Хүнэдэлэй самбарта башлэгтэйгээр КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министруудай Соведэй, ВЦСПС-эй ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугаар шалнагдаба гэбэл:
2. Хурбын совхоз, Хорин район. КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министруудай Соведэй, ВЦСПС-эй болон ВЛКСМ-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугаар шалнагдаба гэбэл:
3. «Бурятинжолострой» трест, Улаан-Удэ хото. «Восход» колхоз, Улаан-Удэн район.
4. Байгал-Худиртын совхоз, Кабанский район.

СОВЕТСКО СОЮЗАЙ КОММУНИСТ ПАРТИИ БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ. ДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

№ 34 (16857) 1985 оной февралын 9, суббото Сэн 3 мүнэн.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ, ХҮГЖЭЛТЭ ДЭБЖЭЛТЫН АША ТУЬАДА

Хунгагшад Б. Н. ПОНОМАРЕВТОЙ уулзаба

С-эй ЦК-гай БҮРЯДАЙ ОБКОМОДО

Политбюрогой ээлжээтэ заседани боложо, еска ба социальна хүгжэлтын 1984 оной үргэжын түлөө союзна болон автономит гизарнуудай, областнуудай, гороудуудай, дай, городской болон хүдөөгүй районуудай, предприятинуудай, организацунуудай үүдэй, колхоз, совхозуудай коллективүү-циалис мурьсөөнэй дүнгүүдье хаража промышленностини, хүдөө ажэжын, барилгэ бусад харбаринуудай ажлашад партини номо бодото дээрэн бөлүүгэдэ шэнэ гэмэ энэ асуудалаар баталагдан абтай. СССР-эй Министруудай Соведэй, КПСС-эй ЦК-гай тогтоот дотор тэмдэглэгдэсөөнэй илагшад тодорүүлгажа, тэдгэ-дай, СССР-эй Министруудай Соведэй, КПСС-эй ЦК-гай дамжуулгын Улаан тугуу-йна.

Хүн халбаринууд, республиканууд, хизаар-д, эдэ хэдэн предприятинууд, эмхиинүд ритэй найнаар хүгжөөж, ажэлай бүтээсэ лүгшин шанар найжаруула, тэрэнэй хандаруула арга олгонор үр дүнгүүдье мөөв эслүүлэн шэглүүлж шадаагүй бай-агслгын үедэ заагдаба.

Эбэ арбан нэгэдэхи табан жэлэй даабар-жа дүүргэжын, Эсэгэ оронго хам-ниска совет арадай туйлахан Илалтын 40 жэлэй үдэлэй 50 жэлэй ойе ажэлай үдэн, ленинскэ партиин XXVII съездэй үр утахынэй Политбюро арадай ажэжын и ажлашадье урялаа.

Ленинскэ мурьсөөнэй дүнгүүд хэблэлдэ толи-

хунгуулин Заводской округой хунгагшад энэ округоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутатта кандидатдаар дэб-жүүлэгдэн КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэхүүндэ кан-дидат, КПСС-эй ЦК-гай секрете-рий Борис Николаевич По-номаревтой февралын 7-до Саратовта уулзахада, КПСС-эй, Совет гүрэнэй дотоодын болон гадаадын сэдэн мэргэн ленинскэ политикэ халуунаар найшажа, нэгэн ханалтайгаар дэмжжэ байханаа мэдүүлэбэ.

Нүхэр К. У. Черненко түрүү-тэй КПСС-эй ЦК-гай Полит-бюрохо бурхидын хүндэтэ президиум сулган дээрэ эхэ дэбжэлтэйгээр хунгагдан байгаа.

Депутатта кандидаттай этгэмжэ-жэ энэ нүүр-подписникаа за-водей слесаринүүдэй бригадир Социалис Ажалай Герой М. Д. Горбунов Б. Н. Пономаревтой эжабайдал, эжал ябуула тухай

хөөрбэ, хунгалтын үдэр ком-мунистууд болон партиинабэ-шэ хүнүүдэй бата нэгдэлэй кандидатдуудай түлөө нэгэн на-малтайгаар дугаа гэгэжын үгэ хэлэгшэ хунгагшадье урялаба.

Авиационно заводой дирек-тор А. И. Кривошижин, «Нитро-рон» гэжэ үйлдэбэрин нэгэ-дэй слесарь В. И. Архипов, 23-дахин дунда хургуулин ди-ректор Л. Д. Кислякова, «Са-ратовхиммашстрой» трестын хабсаграгша Г. А. Скворцов үгэ хэлэгшэ, социалис Эхэ оронойгоо экономикэса ба өөрыгөө хамгаалха хусы са-шадыг бэхжүүлхын, арад зон-ной хуудал байдалые найжа-руулхын түлөө, дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын түлөө хунгагшад хунгалтын үдэр ду-гаа үгэхэ байна гэжэ тэмдэг-лэбэ.

Сугларгагшадта халуун дуула-наар утгагдажа, Б. Н. Поно-марев үгэ хэлэбэ. РСФСР-эй

Верховно Соведэй депутатта кандидатдаар дэбжүүлжэ, тэ-рээндэ этгэл найдал, нэрэ хүн-дэ олгонойнэй түлөө хунга-шадта бүхы зүрхэ сэдхэллээ бээр баяхсын хүргэбэ.

Хүдэлмэрээ али бүхы та-лаарнай найжаруула тухай пар-тиин анхал оролдогдо, бүхы үчөгтогуудта гурим журам то-гооху талаар абтахан шидхэ-жэ хэмжээндэ хейн үрэ дүн-гүүдье үгэдэг байна гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Нүүлэй хо-ёр жэлэй хугасаа соо промыш-ленна продукция үйлдэбэрилгын үргэлтэ тусэбтэ табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлэй хэм-жээ 1,5 дахин үзүүлэн бай-на. Хүдөө ажэжыда бээр тү-рүүлжэ хубилтанууд болоно. Ажалшадтай бодото ашаг оло-нилдэ ургаа.

Социализмын түхүүтэ туйла-танууд арасгайг ум гэжэ де-путатта кандидат хэлэбэ. Ма-най дайсадыше эдэ бүгэдэе

мэдэрхэ баатай болоно. Совет хүнүүдэ уни хада юрн болон юмэнүүд—дэройтон унал-гагүйгөөр экономикын хурдан түргэн хүгжэлтэ, хүдэлмэргүй-дэлын тохёолдологүй байгаа, ерээдүйдөө этгэл найдал, тү-лөөлгөй гэр байр, медицин-скэ хангалга, гэгээрэл, ажал-шадтай эрилтэ хэрэглэмжнүү-дье гүйсэд хангаха тухай гү-рэнэй анхал оролдогдо—эдэ бүгэдэ капиталис оронудай ажэлаша хүнүүдэй эжабайдал-наа, аша тулаанаа гэд илгаатай байна. Энэ илгааны жэллээ жэлдэ улам үргэдэнэ.

Капитализм үргэн нитэ арад сондо гансал социальна уршаг хойшологунуудье асардаг бэшэ. Тэрэ хүн түрэлтэндэ дайнай аюул тохёолдуула, газар дээр-эй эжабайдалтай савханки хүгжэлтэдэ муугаар нүүлэнэ.

Дайнай аюулые зэйсуулаа са-ржа, амгалан тайбан харил-са холбоо тогтоохо талаар шэглүүлэгдэн Советскэ Сою-зэй, социалис хани нэгдэлтэ оронудай хараа бодол импе-риалис хараа шэглэлдэ зүрүү-гээр хабидана. Ээрээгэ түрм-хэй империалис бүлөгөөрхидэй замда хүсэтэ хаата табиха аргатай эб найрамдалда дура-тай хүсэнүүдэй үргэн эхэ нэг-дэл байгуулагдажа байна.

Совет арада эб найрамдал, харбаран хүгжэлтэ хангахын ту-ла КПСС саашаадыше бүхы юм-сэ хээ юм гэжэ Б. Н. Поно-марев үгынгөө түгэсхэлдэ тэм-дэглэбэ.

(ТАСС).

ЖУРНАЛИСТНУУДАЙ УУЛЗАБА

Үсэгэлдэр Хэблэлэй бай-шангай конференц-зал соо КПСС-эй обкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй болон Министруудай Соведэй хүтэлбэрилхэ хүдэлмэрилэгшэдэ рэспуб-ликин журналистнуудтай уул-заба. Энэ уулзалдаа респуб-ликаскэ болон зарим райо-нуудай газетнуудай, журна-нуудай, Телевизин болон радио-дамжуулгын талаар гүрэнэй комитетэй, номой хэр-лэлэй зохиохы хүдэлмэрилэг-шэд уригдлан байна.

Энэ уулзалдаа Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум Түрүүлэгшэ А. А. Бадлев, Бурядай АССР-эй Министруудай Со-лиан республикын социаль-но-экономикэса хүгжэлтэйн Удиртгын даагшанар Л. Я. Убеев, КПСС-эй обкомой та-нагунууде даагшанар Л. Я. Похосеев, Д. Т. Цыреншил-тов, В. Ф. Подлеснов, Ю. Р. Дмитриев, Г. М. Ко-нев, КПСС-эй Улаан-Удэн горской секретарь Г. Д. Ва-сильев, Улаан-Удэн горсовай гүйсэлкомой түрүүлэгшэ В. К. Агалаев, КПСС-эй Со-ветскэ райкомой секретарь В. И. Башнев, КПСС-эй Об-комой секретарь Л. Р. Баргунова болон бусад ха-баадлаа.

КОЛХОЗ, СОВХОЗУУДАЙ БҮХЫ БААЛИШАДТА, МАЛ АДУУЛАГШАДТА, ТУГАЛШАДТА БОЛОН БҮ БААЛИН ФЕРМАНУУДАЙ БҮХЫ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ, МУН РЕСПУБЛИКЫН АГРОПРОМЫШЛЕННА НЭГЭДЭЛЭЙ БҮХЫ ХАЛБАРИНУУДАЙ ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭДТЭ, МЭРГЭЖЭЛТЭДТЭ ХАНДАБАН

ХАНДАЛГА

Хүндэтэ нүүдүүд!

Республикын агропромыш-ленна нэгэдэлэй хүдэлмэрилэг-шэд КПСС-эй XXVI съездын, партиин ЦК-гай майн (1982 он) болон удаахи Пленумүүдэй шидхэбэрилгүүдэе политикэ-скэ болон ажалай үндэр дэ-бжэлтэйгээр бөлүүлэнэ.

Унгэрэн 1984 он бидэндэ, малшадта хүнгэн бэшэ байгаа, гэбшье манай нүүдэд үсэд шагнаар хүдэлмэрилэгшэд болон гүрэндэ худалдалгые дээшлүүлжэ талаар арга бо-ломжонуд манда бии. 1984 ондо бидэндэ хүдэлмэрилэгшэ болон колхоз, совхозуудта үбнэ тэ-жээл эхээр бэлдэгдэдэ. Тэдэ бүхы тэмдэглэлэй шагнаар найн гэжын аргагүй. Ушар нимэллээ, бии байгаа тэмдэглэлэй бүйуулан шагнаруула эдоулу-хын түлөө тэмдэглэлэй бүхы це-хүүдье, кунхиунуудые талага-раггүйгээр хүдэлжэ, тикхэдэ тэжээлдэ болон эхэтэй, микро болон микро нэмэлтэ-нүүдэе үргэнээр хэрэглэхын тула ажэжы бүхэдэ хэмжээ-нүүд абтана. Наамхай малай эхэнхин ханг тимовой бай-раар хангагданхай. Манай ферманууд дээрэ уни удаан хүдэлжэ байхан коллективүүд бии болонхой.

Бү хаалин мал ажэлые ашаг үрэтэйгөөр эрхилжэ, эндээхэ автагдэг продукция үйлдэбэрил-гые эрид дээшлүүлжэ эхрэг нэн түрүүн тэмдэглэл болон үйлдэбэрилгын баазуудые найжаруулаха, үнэдэй то тэ-лөгые олошоруулаха, эндэ бии байгаа дутуу дундануудые усдаагланга, селекцион-пле-менной хүдэлмэриле үргэнээр ябуулаха, гунжадые найнаар харуулаха, үнэдэе, иланга-га гунжадые зүбөөр хаала-гажа дундаахы болон гэжэ-дэ, гурбан мянгатнай клуб-дэ гэгшүүд тоолонобди.

Малай тэмдэглэл баазые бэх-жүүлжэ, тэдэние найнаар дээшлүүлхын жанугуудай бү хаалин ферманууд дээрэ селек-ционно-племенной хүдэлмэ-риле найжаруулаха, малай нү-рэгые олошоруулаха талаар зоо-техникэскэ болон ветеринар-наа комплексно хэмжээнуудые абахые, мал ажалда түрүү тех-нологи, ажэжын тоосоо, хам-тын подрадые үргэнээр нэг-тэрүүлжэ, ажэжынүд, ферма-нууд, хаалишадтай, тугалшадтай болон фермын бусад хүдэл-мэрилэгшэдэй дунда социалис мурьсөө ашаг үрэтэйгээр дэл-гэрүүлжэ, ферманууд дээрэ гүрэнэй XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой Ф. К. Вста-вская, Мухар-Шабарэй районой «Искра» колхозой Н. Ф. Хакимуллина, Салзын районой Лениной нэрэмжэтэ колхозой Д. Д. Очирова, энл районой XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой Т. С. Закирова, Хой-

дай хүтэлбэрилэгшэдтэ, зоо-ветеринарнай мэргэжэлтэдтэ бидэ хандамабди.

Илангага үбнэлэй сагта фер-ма бүхэдэ тодогдогон мө-хонимүүд болон түхээрлэг-нүүдые талаагаггүйгөөр хү-дэлжэ, тэмдэглэл бэлдэхгэе зүбөөр эмхицхээ хэрэгтэ онсо анхал хандуулаха. Республи-кин олохон ажэжынүдта зоо-техникэскэ нормын ёһоор ха-ралагдахайнаа холо доогуур малай тэмдэглэл хангаданхай үедэ энэ онсо удаа шанартай ха юм.

Тэмдэглэл хаана шадмаргаар бэлдэжэ шадана, тэмдэл мал-лай ашаг шэмэ найдантайгаар дээшлүүлжэ гэжэ түрүү ферма-нуудай коллективүүдэй дү-дүршл гэрлэнэ.

Хүрэн жэлэй туршада малда тэмдэглэл буйлуулаха, ша-нарнуулха үгэхэдэ, хүнэй хаам үдэр бүхэндэ дээшлэдэг гэжэ бид өөрыгөө дүй дүр-шлөө мэдэбди.

Зунгай сагта үнэдэй рац-ионэ найн болгохын тулада нэмэлтэ тэмдэл болон ногоон ургамалнуудые тариха, олох жэлэй найжаруулагдахан бэл-шын дунал хүрэтэрэй хааха гэ-шэ тон шухала. Эдэ эрилтэ-нүүдые бөлүүлэгшэ хаа, про-дукциин шанар эрид доошло-дог, хүн галшадга. Унгэрэн жэлдэ бэлдэхгэдай предприят-инуудта тугаагдан 2 мянга шахуу тоно хүн 3-дахы сор-тоор абтахан, 148,7 тоно хүн шанар муутайнаа боложо, ноор-гын ажэжыда бусагдан байна. Олохон ферманууд дээрэ хүнэй тонолгые дээш-лүүлжэ хүдэлмэриле ябуулагда-нагуй, продукция гүрэндэ тугаахада эхээн гэрээдэ ороно. Ингэжэ олохон хаали-шадтай хээн хүдэлмэри хиндэ халана бшуу.

Хүнэй промышленностиин предприятинуудай ферма дээр-рээ сэхэ хүен абадаг бол-го тухай хоёрдөөдөн нилдэ үнэгдэг гэжэ. Тэдэ таарм-жатай хэмжээндэ автагдэг, хүнэй промышленностиин хү-дэлмэрилэгшэд элдэбин шал-гагануудые дурдадэ, лэ, ажэ-жынүдтай сэхэ холбоо харил-са байгуулые ярангагүй.

Ажэжынүдэй хүтэлбэрилэг-шэд, мэргэжэлтэд хүнэй про-мышленностиин предприят-инуудтай хамта фермануудын-гээ хүнэй шанарые тодорхой-ло лабораторинуудые найнаар түхээржэ, тикхэдэ хүнэй про-мышленностиин предприят-инууд 1985 ондо ферманууд дээрээхэ 95 мянган тононохо доошоо бэшэ хү тугашан абажа,

эбэ шухала продукция гээл-тэ хоролтые усдааха бээ гэ-жэ бидэ, хаалишад найдна-бади.

Манда эгээл дүтэ байха нү-дэд байха эрэгтэй. Госкомсель-хозтехникын хүдэлмэрилэгшэд-тэ нилдэ голмолтобди. Юб гэжэдэ, тэдэнэр ажал худал-эдоулагдэ, мун хү орохын ту-ла нэмэлтэ тэмдэл үгэдэг гэ-шэбди.

Бү хандагдалха талаар мате-риально-техникэскэ баазеа найжаруулаха хэрэгтэй. Хүн өөрын он шанартай продукт гэжэ. Тэрэние ферма дээрэ амхарта соонь удаан байга-жа, холо шэржэ болохогүй. Хэди хүшэр хүндэ байдалд тохёолдоорые наань, хаамхай малые харуулагдаха, зоогий-геническэ эрилтынэе заата-гүй сахиха ёһотой. Нэн түрүүн үнэдэй хэбтри хуурай, зөө-ли байлаха, һуеэ хаахайна урид үнэдэй хүхэ дэлэнгы-е 0,5 процент хлораминтай бүлээн унаар һайса угааха, түрүүшын дуналые ондо ам-харта соо шобторхо, мун га-раараа гу, али машинаар һүүл-шын дунал хүрэтэрэй хааха гэ-шэ тон шухала. Эдэ эрилтэ-нүүдые бөлүүлэгшэ хаа, про-дукциин шанар эрид доошло-дог, хүн галшадга. Унгэрэн жэлдэ бэлдэхгэдай предприят-инуудта тугаагдан 2 мянга шахуу тоно хүн 3-дахы сор-тоор абтахан, 148,7 тоно хүн шанар муутайнаа боложо, ноор-гын ажэжыда бусагдан байна. Олохон ферманууд дээрэ хүнэй тонолгые дээш-лүүлжэ хүдэлмэриле ябуулагда-нагуй, продукция гүрэндэ тугаахада эхээн гэрээдэ ороно. Ингэжэ олохон хаали-шадтай хээн хүдэлмэри хиндэ халана бшуу.

Хүнэй промышленностиин предприятинуудай ферма дээр-рээ сэхэ хүен абадаг бол-го тухай хоёрдөөдөн нилдэ үнэгдэг гэжэ. Тэдэ таарм-жатай хэмжээндэ автагдэг, хүнэй промышленностиин хү-дэлмэрилэгшэд элдэбин шал-гагануудые дурдадэ, лэ, ажэ-жынүдтай сэхэ холбоо харил-са байгуулые ярангагүй.

Ажэжынүдэй хүтэлбэрилэг-шэд, мэргэжэлтэд хүнэй про-мышленностиин предприят-инуудтай хамта фермануудын-гээ хүнэй шанарые тодорхой-ло лабораторинуудые найнаар түхээржэ, тикхэдэ хүнэй про-мышленностиин предприят-инууд 1985 ондо ферманууд дээрээхэ 95 мянган тононохо доошоо бэшэ хү тугашан абажа,

даа наймаанай, соёлой, ажа-луудай хэрэглэмэе хангал-гын, медицинскэ хүдэлмэрилэг-шэдтэ хандажа, малшадые комплексноор хангалгые най-жаруулаха, бидэнэй абтахан со-циалис уялганууде амжалта-тайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ тула-мажа дуулуул гэжэ байнади. Бидэнэр, түрүү хаалишад—рай-онудай чемпионудуу ажалай бүтээсые дээшлүүлжэ, про-дукциин өөрын үнэ сонгые хямдаруулаха талаар социалис мурьсөө үргэнээр дэлгэрүүл-хэнь бү хаалин ферманууд-дэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдые уряламабди. 1985 ондо үнэ-дэ хэрэглэгшүүдые комплексно талаар хангангай. Запчэтуу-дэй дуталданангаа, мун ша-нар муутайгаар занбарилга-данангаа, механизм болон оньһон түхээрлэгшүүд мур-тэй хүдэлмэрилэгшэ. Ушар нимэллээ, бии байгаа тэмдэглэлэй бүйуулан шагнаруула эдоулу-хын түлөө тэмдэглэлэй бүхы це-хүүдье, кунхиунуудые талага-раггүйгээр хүдэлжэ, тикхэдэ тэжээлдэ болон эхэтэй, микро болон микро нэмэлтэ-нүүдэе үргэнээр хэрэглэхын тула ажэжы бүхэдэ хэмжээ-нүүд абтана. Наамхай малай эхэнхин ханг тимовой бай-раар хангагданхай. Манай ферманууд дээрэ уни удаан хүдэлжэ байхан коллективүүд бии болонхой.

Бү хаалин мал ажэлые ашаг үрэтэйгөөр эрхилжэ, эндээхэ автагдэг продукция үйлдэбэрил-гые эрид дээшлүүлжэ эхрэг нэн түрүүн тэмдэглэл болон үйлдэбэрилгын баазуудые найжаруулаха, үнэдэй то тэ-лөгые олошоруулаха, эндэ бии байгаа дутуу дундануудые усдаагланга, селекцион-пле-менной хүдэлмэриле үргэнээр ябуулаха, гунжадые найнаар харуулаха, үнэдэе, иланга-га гунжадые зүбөөр хаала-гажа дундаахы болон гэжэ-дэ, гурбан мянгатнай клуб-дэ гэгшүүд тоолонобди.

Малай тэмдэглэл баазые бэх-жүүлжэ, тэдэние найнаар дээшлүүлхын жанугуудай бү хаалин ферманууд дээрэ селек-ционно-племенной хүдэлмэ-риле найжаруулаха, малай нү-рэгые олошоруулаха талаар зоо-техникэскэ болон ветеринар-наа комплексно хэмжээнуудые абахые, мал ажалда түрүү тех-нологи, ажэжын тоосоо, хам-тын подрадые үргэнээр нэг-тэрүүлжэ, ажэжынүд, ферма-нууд, хаалишадтай, тугалшадтай болон фермын бусад хүдэл-мэрилэгшэдэй дунда социалис мурьсөө ашаг үрэтэйгээр дэл-гэрүүлжэ, ферманууд дээрэ гүрэнэй XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой Ф. К. Вста-вская, Мухар-Шабарэй районой «Искра» колхозой Н. Ф. Хакимуллина, Салзын районой Лениной нэрэмжэтэ колхозой Д. Д. Очирова, энл районой XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой Т. С. Закирова, Хой-

бэлдэгшын ямаар ябуулагдажа байхан В. К. Мещяй, Н. Т. Козловой, Н. Ф. Ва-люковой, СССР-эй Госкомсельхозтехникын руулба.

Түрүүлэгшэ, агропромшленна комп-лексионноор хангалгые найжаруулаха, бидэнэй абтахан со-циалис уялганууде амжалта-тайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ тула-мажа дуулуул гэжэ байнади. Бидэнэр, түрүү хаалишад—рай-онудай чемпионудуу ажалай бүтээсые дээшлүүлжэ, про-дукциин өөрын үнэ сонгые хямдаруулаха талаар социалис мурьсөө үргэнээр дэлгэрүүл-хэнь бү хаалин ферманууд-дэй бүхы хүдэлмэрилэгшэдые уряламабди. 1985 ондо үнэ-дэ хэрэглэгшүүдые комплексно талаар хангангай. Запчэтуу-дэй дуталданангаа, мун ша-нар муутайгаар занбарилга-данангаа, механизм болон оньһон түхээрлэгшүүд мур-тэй хүдэлмэрилэгшэ. Ушар нимэллээ, бии байгаа тэмдэглэлэй бүйуулан шагнаруула эдоулу-хын түлөө тэмдэглэлэй бүхы це-хүүдье, кунхиунуудые талага-раггүйгээр хүдэлжэ, тикхэдэ тэжээлдэ болон эхэтэй, микро болон микро нэмэлтэ-нүүдэе үргэнээр хэрэглэхын тула ажэжы бүхэдэ хэмжээ-нүүд абтана. Наамхай малай эхэнхин ханг тимовой бай-раар хангагданхай. Манай ферманууд дээрэ уни удаан хүдэлжэ байхан коллективүүд бии болонхой.

Бү хаалин мал ажэлые ашаг үрэтэйгөөр эрхилжэ, эндээхэ автагдэг продукция үйлдэбэрил-гые эрид дээшлүүлжэ эхрэг нэн түрүүн тэмдэглэл болон үйлдэбэрилгын баазуудые найжаруулаха, үнэдэй то тэ-лөгые олошоруулаха, эндэ бии байгаа дутуу дундануудые усдаагланга, селекцион-пле-менной хүдэлмэриле үргэнээр ябуулаха, гунжадые найнаар харуулаха, үнэдэе, иланга-га гунжадые зүбөөр хаала-гажа дундаахы болон гэжэ-дэ, гурбан мянгатнай клуб-дэ гэгшүүд тоолонобди.

Малай тэмдэглэл баазые бэх-жүүлжэ, тэдэние найнаар дээшлүүлхын жанугуудай бү хаалин ферманууд дээрэ селек-ционно-племенной хүдэлмэ-риле найжаруулаха, малай нү-рэгые олошоруулаха талаар зоо-техникэскэ болон ветеринар-наа комплексно хэмжээнуудые абахые, мал ажалда түрүү тех-нологи, ажэжын тоосоо, хам-тын подрадые үргэнээр нэг-тэрүүлжэ, ажэжынүд, ферма-нууд, хаалишадтай, тугалшадтай болон фермын бусад хүдэл-мэрилэгшэдэй дунда социалис мурьсөө ашаг үрэтэйгээр дэл-гэрүүлжэ, ферманууд дээрэ гүрэнэй XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой Ф. К. Вста-вская, Мухар-Шабарэй районой «Искра» колхозой Н. Ф. Хакимуллина, Салзын районой Лениной нэрэмжэтэ колхозой Д. Д. Очирова, энл районой XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой Т. С. Закирова, Хой-

НАЙДАМТАЙ ХЭЛЖЭ ХОЛБООН

ЛЕНИНГРАД. Ороной эгээл үнийнэй телефонистануудай нэгэ-гэнинь болохо Александра Петровна Тихоновэ Ленинград-тай «Меджугородко» 62 жэл хүдэлжэ байнагй. Гайхамшадта ажаллаа эхэнэрэй 80 жэлэй ойе тэмдэглэхэе ерэн тэрэнэй шабнарине АТС-эй улаач буланд арай шамой батгалан байна. Гараар хүдэлгэдэг коммутаторнаа эхилдэ, элек-тронно түхээрлэгүүд хүртэр совет гороудууд хоорондын теле-фонно хэлхэ холбооной хүг-жэлтын бүхы шатнуудые тэрэ дабажа гараа. Александра Петровна Лениной орденээр шагнагданхай.

Дайсдэ хүрэлдэгшэ Ленинградые хамгаалгад Шура Тихоновай гололше мартаа-гүй, Тэдэние Ехэ газартай хол-бодог байгаа бшуу.

Хэлэн зуугаад хүнүүдтэй саг үргэлжэ холбоо барисагай байха арга олгодог тула ми-нин мэргэжлэ намда хүндэтэ юм гэжэ Александра Петров-на хэлэнэ. Карта дээрхи али-ше точкотой, промышленна томо түб гу, али шэнэ город-той, эхэ барилгатай Лени-

гэдые хэды олон утахан хол-боно гэжэб гэжэ би гайхдаг-би.

Мүнөө Ленинградтай горо-д хуорондын телефонно станци 400 мянган хоёрдөө сүүхэ бури хангадаг байха юм.

(ТАСС).

НҮ ҮЙЛДБЭРИЛГЭДЭ—ТҮРҮҮ ОНОЛ АЖАЛАЙ

АДРЕС: Загарайн районой "Гигант" колхозой Шэнэ-Бэрээнэй хүнэй комплекс.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой зоотехник-селекционер И. И. Лукашевич (зүүн гарнаа) машинаар бу хаадаг операторнууд

З. Л. Михайлова, С. Е. Соболева, П. К. Афанасьева гэгшэдтэй хоорьлдэнэ. Б. Гадьяновай фото.

Бухы юумэнийгээ эмхитэй, гуримтай, ажалайгаа бүтэмжтэй байдалаа хэргээр хэрэгжүүлэх үүрэг гүнзгий хангагдахад, эдгээр хэрэгжүүлэх үүрэг гүнзгий хангагдахад, эдгээр хэрэгжүүлэх үүрэг гүнзгий хангагдахад, эдгээр хэрэгжүүлэх үүрэг гүнзгий хангагдахад...

Даанх хоорондоо нягта холбоотой 4 цех байгуулагдсан. Эдгээр бултаага үнээн бүрнөө тугал ажга түүлүүлэх, үүсгэр хааха гэхэн хүсэл эрмэлзлэлтэйгээр ажлалдаг юм. Тус коллектив үнгэрэн жилд үнээн бүрнөө 1792 килограмм бу хаагаа гэхэ гу, али бүхидоо 9060 центнер сагаан эдөө үйлдвэрлөө. Ингэжэ тэднээрэй бу хааилин жэлһээ жилдэ ургажа байхна.

ШЭНЭ ГУРИМ АШАГТАЙ

Түрэл Коммунист партиной, гүрэн түрмийн арад зонойгоо амжабайдалы бури баян дэлгэр, жаргалтай байсан болохын тувел саг үргэлж анхаралаа хандуулжа байдагын ээлтэ. Энэни партин ХХVI сьездийн, мүн КПСС-эй ЦК-гай удаадахи пленумуудэй шийдэхээринүүд үшөө дахин гэршэлэн харуула.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральная секретарь, СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай Түрүүлгүшэ К. У. Черненко нөдөндө декабрь соо болонон КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой ээлжээтэ заседани дээрэ үгэ хэлэхэдэ: «Мүнөө худөө ажакыда эдэе зоолой зүйлүүдэ гансашы эхээр абаха бэшэ, харин тэрэнэй шарыныс найжаруула, шадаал-гаа гаргаша багатайгаар, хяндаа эхтэйгээр үйлдвэрлэхэ гэхээ тон шуулаа», гэжэ онсолоон тэмдэглээн.

Ингэжэ бага бэшэ бэрхшээлүүдэй төхөөлөдөшөө, 1982 ондо Шэнэ-Бэрээнэй хүнэй комплекс поточно-цеховой технологигодо оруулагдажа, шэнэ гуримаар хүндэлжэ эхилсэн. Харин хойто жельны бидэ экономистуудея хамта өөһөдөнгөө комплексдо таарма хамтын подрядяй вариант зоёжо, правлени дээрээ найшагаад, тэрэнэ эндэ хүндэлжэ хүнүүдтэ найнаар ойгуулжа үгөөбди. Заримшуудаа тооложо байгаад ойгуулжа, нүгөөдүүдэни үгөөрөө хэлэжэ, имэ коллективтэ хүндэлжэ яугээрээ найн байхаб, ямар ашагтайб гэжэ ойгуулжа ушартай бологдоо. Нарядгүйгөөр хүндэлжэ тухай тэднэй олонхидын мэдэхэ, дуулаханше наа, поточно-цеховой технологигоор ажлалада болоходоо эхэтэ маргаа, тэдэндэ эти-гэжэ ядаа. Хэды тигэбэшье, 1983 оной март хараха хамтын подрядяй гуримаар хүндэлжэ захалаа хэмди.

ЭМХИДХЭЛХЭЭ ЭХИТЭЙ

Хүүдэй үедэ манай хүнэй комплексдо өхчэн хубилалтанууд болоо. Мүнөө наалишад, малшад, тугалшад ажал үр данайхнаа тод ондоогоор эмхидхэгдэнэ. Комплексдоний бөө даанх 4 цех бие болгодоо. Би наа тугаллаан үнээдэ хааха цехтэ хүндэлжэ байнаб. Манай ажал эхэлхэдэ хэбэригчүүдэ илгатайб гэжэ дэ, наа түрэн үнээдэе, гунжады тусгаар эдээлүүлжэ, зүбөөр наахы оролдогдоо. Энэни нилээд эхэ удаа ша-нартай. Бидэнээрэй гол заригаа хэдаа үнээн бүхэнэй үү үгэжэ шадаха бүхи арга боломжыны тодорхойлоодо, ямар малша хэды шэнээн продуци абахаб гэжэ элирүүлээд, удаадехи цехтэ тушаадаг заншалтайбди. Тихэдээ эдэ манай хүсэ нэмээхэ бүрнэй эхэ тэмээлэ үгэхы оролдогшобди. Мүнөө энэ үзэлжэлгын үедэ толгой бүридэнэ 5 килограмм үбшэ, буйлуулагдан 4 килограмм голоомо, 25 килограмм сивос, 10 килограмм сенаж, 1 килограмм толимол тэмээл, 20 килограмм бурдаа үгэншобди.

Энэни бэлүүлжэ хэрэгтэ промыслена түрүү олол арганууд гол һури эзлэхэ эргэтэй. Илангаа һуулай үедэ бу үйлдвэрлэхэ поточно-цеховой технологиин ашаг үрэтэй байнаны элирүүлэгдэжэ, Лывоиско областин олол эргэн хаа хаангүй үргэнөөр нэбтэрүүлдэжэ байнаны ойгосотой.

Бидэ 1982 ондоо түрүү олол арга, хамтын подрядяй нэбтэрүүлжэ талаар бэлдэхэй эхлэн хүндэлжэ абуулжа эхлэхэ бэлдэбди. Нэн түрүүн энэ асуудал колхозой правленин заседани дээрэ табигдажа харагдан байна. Тихэдээ зоотехник эргэлтэдэ, экономистууд бие байн арга боломжонуудаа тооложо, шэнэ гуримаа сорохо технологи, үйлдвэрлэн нормо, ажалай төлөөнэй расценкэ, эндэ хүндэлэн хүнүүдэе уржашуула олол аргануудаа тодорхойлоо, тэрэнэ дахиаа заседани дээрэ олол хүнүүдэ хабаадагатайгаар зүбшэн эхлэхэбди. Тихэдээ наалишадтай, малшадтай, механизаторнуудтай хооролдожэ, зүбшэжэ хэдэн дахин сулгаа үнэгэжэ, эдгээрэй дунда ойгуулажын хүдэлмэри үргэнөөр тэбүүлэбди.

Малый хүнэй комплекс 800 толгой мал бариха аргатай юм. Харин мүнөө эндэ 720 мал тоологдоно. Энэ жылдэ зуун жашараг тэндэ нэмэжэ оруулаар хараалнабди. Комплексдоо эди толгой малгаар, гансата хэнжа шадаагуйбди. Юуб гэхэдэ, шэнэ гуримаар хүндэлжэ болонон газарта оруулагдахан үнээд, гунжадай зоотехникческэ заабарини ёшоор олоор тоологдон байна. Хөрөдөөр, комплексин бүхи малы буйлуулһан тэмээлээр хэнжаа цех бариха үлдээгуйбди.

Поточно-цеховой технологиин өөрнө системине абажа харабал, имэ байна. Энэни дүрбэн цехтэ бүридэдэг юм. Түрүүшыннэ шэрэгэн үнээдэй цех болоно. Эндэ 200 үнээдэ 3 хүн харуулаха. Эдгээр шэрэгэн үнээдэ энэ цехтэ 50—60 үдэрэй туршада байлжа, тобир тарган болгоно. Тэдэндэ хэршэлдэн бүүдүн тэмээл, талаа таранай зүйл хурайгаар үтэнэ, бүлөө үнээр хангагана. Имэ тэмээл эдэнэн энэ манай тулмышыс тобир һейн гарадаг, үнээн бүтэй байдаг шуу. Мүн эндэ гунжад 80 үдэр соо һейн харуулаха табигдана. Тугалшаа дүтлэнэн үнээдэ, гунжадаа 10—15 үдэр урнд эндээдэ туралгын цехтэ оруулагдаа, нэн түрүүн санузел соогуур дезинфекци хэжэ гарганбди. Тихэдэ эднэй түрэхэ болотороо тэндэ бейдаг. Тугаллахын урда тэ сүүдэхэ урнд эдэ малга тусхай боксодо оруулаар заншалтайбди. Түрэнэйнгээ һүүлээр 24 часа туршада эхэн тугалтаа байлагдаба. Энэ болотор үнгэрэхэдэ, тугалыны абажа шэнгээд, тугалшадта тушедабди. Тэндэ 10—12 үдэр соо һейн харуулан дооро байлгадаад, тугалнуудай сеша-даа бурүүдэй, хашаруудай комплексдо абаашаданэ.

БАЙДАЛ ОНDOO БОЛ

Хүүдэй үедэ манай хүнэй комплексдо өхчэн хубилалтанууд болоо. Мүнөө наалишад, малшад, тугалшад ажал үр данайхнаа тод ондоогоор эмхидхэгдэнэ. Комплексдоний бөө даанх 4 цех бие болгодоо. Би наа тугаллаан үнээдэ хааха цехтэ хүндэлжэ байнаб. Манай ажал эхэлхэдэ хэбэригчүүдэ илгатайб гэжэ дэ, наа түрэн үнээдэе, гунжады тусгаар эдээлүүлжэ, зүбөөр наахы оролдогдоо. Энэни нилээд эхэ удаа ша-нартай. Бидэнээрэй гол заригаа хэдаа үнээн бүхэнэй үү үгэжэ шадаха бүхи арга боломжыны тодорхойлоодо, ямар малша хэды шэнээн продуци абахаб гэжэ элирүүлээд, удаадехи цехтэ тушаадаг заншалтайбди. Тихэдээ эдэ манай хүсэ нэмээхэ бүрнэй эхэ тэмээлэ үгэхы оролдогшобди. Мүнөө энэ үзэлжэлгын үедэ толгой бүридэнэ 5 килограмм үбшэ, буйлуулагдан 4 килограмм голоомо, 25 килограмм сивос, 10 килограмм сенаж, 1 килограмм толимол тэмээл, 20 килограмм бурдаа үгэншобди.

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ ХӨӨРЭНЭ:

Л. ДАВЫДОВ — тэмээл буйлуулдаг цехтэй хүдэлмэрилгэжэ: — Манай тэмээл буйлуулдаг цех урдын хүнэй фермын малын гүйсэд хангадаг байһан наа, мүнөө томодогдоһон комплексые хангаа үшөөл бирангүй. Юуб гэхэдэ, тинхэдэ хоёр зуу гаран үнээд тоологдодог байһан, энэ мэлэй эхиндэ 720 толгой болотороо олошооро. Энэ олол үээр малы шарнуулагдаһан тэмээлээр гүйсэд хангахын тула эндэ эдэ үдэрүүдтэ шэнэ цех ашгагалада тушагдеханэ. Ингэжэ бидэ комплексин бүхи үнээд, гунжады буйлуулһан тэмээл эдгөөр эдгөөр буйлуулдаг цехтэй хүдэлмэрилгэжэ: — Манай тэмээл буйлуулдаг цех урдын хүнэй фермын малын гүйсэд хангадаг байһан наа, мүнөө томодогдоһон комплексые хангаа үшөөл бирангүй. Юуб гэхэдэ, тинхэдэ хоёр зуу гаран үнээд тоологдодог байһан, энэ мэлэй эхиндэ 720 толгой болотороо олошооро. Энэ олол үээр малы шарнуулагдаһан тэмээлээр гүйсэд хангахын тула эндэ эдэ үдэрүүдтэ шэнэ цех ашгагалада тушагдеханэ. Ингэжэ бидэ комплексин бүхи үнээд, гунжады буйлуулһан тэмээл эдгөөр эдгөөр буйлуулдаг цехтэй хүдэлмэрилгэжэ:

Ундөө тэмээл гэшысэ заагагуй буйлуулаа, малда үгэхэдэ, нэгдэжэ, тэрэнэй өхөөр аймагдана, хөөрдөөр, имэ тэмээл эднэн үнээдэй ашаг шэлэн хараа байса дээшлэнэ. Хэнэйшье мэдэхээр үнээдэй, гунжадай бу хаалин гол түлэб найнаар бэлдэхэдэ-на тэмээлһэн дундаа гэдэ юм даа. Энэни хараада абажа, манай цехтэй хүдэлмэрилгэдэ даалгагдан ажалдаа эзэн ёшоор хандадаг гэшэ. Ямаршыс цехтэй малын абаад үзэхэдэ, шарнуулан буйлуулдагдан тэмээлээр хаһа сэг соогоо хангадабди, һуулай һууладэ заагагуй амжалта туйлагдадаг. Илангаа тугаллаха, наа тугаллаан үнээдые хааха ба һу үйлдвэрлэжэ гол цехүүдэй үхэр малые зүбөөр эдээлүүлжэ, найнаар хаа-гаал наа, комплексин бүхи дэа һу хааха, гүрндэ хүндэл-дэа хэбэригчүүдэ бэлүүлжэ ша-даха юм. Энэнишье угамжалла, бидэ бүхи хүдэлмэроз ажа-хынгаа зооветеринара мэргэ-жилтэдэй заабарлар зүүр-хыс оролдогшобди. Эндэ ганса тэмээл найнаар бэлдэхэдэ бэшэ, мүн тэрэнэй үдэрэй гуримаар сэг соонь малаа эдээлүүлхэдэ эхэ юмэн дундаа байна. Энэнишье мүн бу гол шууладала тоолоно-бди. Манай хубууд энэ хүдэл-мэрин бөөлүүлжэ уялгагтай юм. Бухы цехүүдэй малын үдэр-гүй гурба дахин тэмээлээр хангахын тула манэ тэрэгтэй гурбан трактор талһагарагүй хүндэлгэдэдэг. Энэ ажалда дүр-шэлтэй тракторист Иларион Херлампевич Спиридонов он-соо шалгердэг. Тэрэ түбэн юумэндэ дүрлэлтэй, хэжэ ша-лахагүй юмэннини гэжэ орой-лошые байхагүй.

Хүүдэй үедэ манай хүнэй комплексдо өхчэн хубилалтанууд болоо. Мүнөө наалишад, малшад, тугалшад ажал үр данайхнаа тод ондоогоор эмхидхэгдэнэ. Комплексдоний бөө даанх 4 цех бие болгодоо. Би наа тугаллаан үнээдэ хааха цехтэ хүндэлжэ байнаб. Манай ажал эхэлхэдэ хэбэригчүүдэ илгатайб гэжэ дэ, наа түрэн үнээдэе, гунжады тусгаар эдээлүүлжэ, зүбөөр наахы оролдогдоо. Энэни нилээд эхэ удаа ша-нартай. Бидэнээрэй гол заригаа хэдаа үнээн бүхэнэй үү үгэжэ шадаха бүхи арга боломжыны тодорхойлоодо, ямар малша хэды шэнээн продуци абахаб гэжэ элирүүлээд, удаадехи цехтэ тушаадаг заншалтайбди. Тихэдээ эдэ манай хүсэ нэмээхэ бүрнэй эхэ тэмээлэ үгэхы оролдогшобди. Мүнөө энэ үзэлжэлгын үедэ толгой бүридэнэ 5 килограмм үбшэ, буйлуулагдан 4 килограмм голоомо, 25 килограмм сивос, 10 килограмм сенаж, 1 килограмм толимол тэмээл, 20 килограмм бурдаа үгэншобди.

Т. КИРШИНА—ахлагша тугалшан:

—Бидэ урданда өһөд өһа-днүүгөө булжэ малыа даагдаа харуулахад наа, харин мүнөө цех болоод хүндэлэхэдэ, бул-танайгаа, коллективийнгээ ту-лов хамтаран ажалдаа бол-лохдойбди. Поточно-цеховой шэнэ гуримаар хүндэлэхэмнэй, юугээрээ найн бэ гэхэдэ, хүн бүхэн нага адли хариусалгатай, бэе бөөдэ эрилтэйгээр хандана. Ингэжэ бултадаа нэ-гэн эрмэлзлэлтээр нэгэ юм-энийн түлөө тэмээжэ хүндэл-дэ амжалтаны, үрэ дүнгүүдэ-шые туйлагдаха юм. Миний хүндэлдэг шэнэхид наа тугал-лаан үнээдые, гунжадые ха-руулахад, энэ эхэ хүндэтэй-шые, хариусалгаташы ажал

Хүүдэй үедэ манай хүнэй комплексдо өхчэн хубилалтанууд болоо. Мүнөө наалишад, малшад, тугалшад ажал үр данайхнаа тод ондоогоор эмхидхэгдэнэ. Комплексдоний бөө даанх 4 цех бие болгодоо. Би наа тугаллаан үнээдэ хааха цехтэ хүндэлжэ байнаб. Манай ажал эхэлхэдэ хэбэригчүүдэ илгатайб гэжэ дэ, наа түрэн үнээдэе, гунжады тусгаар эдээлүүлжэ, зүбөөр наахы оролдогдоо. Энэни нилээд эхэ удаа ша-нартай. Бидэнээрэй гол заригаа хэдаа үнээн бүхэнэй үү үгэжэ шадаха бүхи арга боломжыны тодорхойлоодо, ямар малша хэды шэнээн продуци абахаб гэжэ элирүүлээд, удаадехи цехтэ тушаадаг заншалтайбди. Тихэдээ эдэ манай хүсэ нэмээхэ бүрнэй эхэ тэмээлэ үгэхы оролдогшобди. Мүнөө энэ үзэлжэлгын үедэ толгой бүридэнэ 5 килограмм үбшэ, буйлуулагдан 4 килограмм голоомо, 25 килограмм сивос, 10 килограмм сенаж, 1 килограмм толимол тэмээл, 20 килограмм бурдаа үгэншобди.

ЗАПАРИН Юрий Михайлович, Сэлэнгийн районийн Сэлэнгийн совхозын механизатор, Нунгуулин 153-дахи округоо дэбжүүлэгдээ.

НАЗАРОВА Любовь Васильевна, Нижнеангарский ажлаагуудай хэрэгсэл хангалын комбинатай обдолош, Нунгуулин Кичерск 143-дахи округоо дэбжүүлэгдээ.

ДАБАЕВ Нима-Цырен Чимевич, Эвдин районийн Доржо Банзаровой нэрэмжэтэ колхозой прэвентивн түүрүүлгш, Нунгуулин Ушоотын 84-дахи округоо дэбжүүлэгдээ.

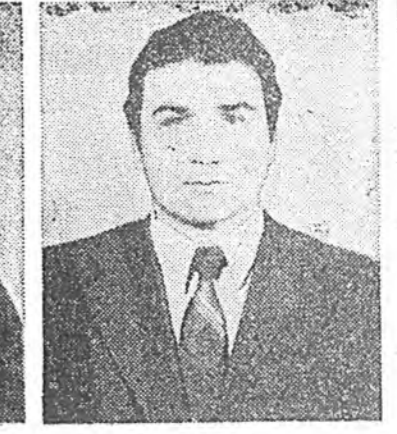
РИНЧИНОВА Галина Гомбосовна, Загарайн районийн XXI партсэдийн нэрэмжэтэ колхозой хоншон, Нунгуулин Горхойн 93-дахи округоо дэбжүүлэгдээ.

ГАТАПОВ Сергей Ламажаплович, КПСС-эй Захаамнай райкомой нэгдэхи секретарь, Нунгуулин Захаамнай 102-дахи округоо дэбжүүлэгдээ.

ОЧИРОВА Намжилма Раднавоовна, Сэлэнгийн районийн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хоншон, Нунгуулин Юреогийн 151-дэхи округоо дэбжүүлэгдээ.

КАЧАНОВ Владимир Александрович, «БМТгонистрой» гэжэ барилгын управлений тоинель 19-дэхи отрядой прородчин, Нунгуулин Северомуйскийн 148-дахи округоо дэбжүүлэгдээ.

заанда. Валя басганинь эхэтэйгэ бодомжлоо, дууша болгохо хэбэртэй. Тэрэ муево Хягдэ хэбэртэй училищиде хураана...

тэсэхэб. Уланшьегуй Сэндэмэ Волода хоёр басганий боложо. Таяа гэжэ нарлээ. Удаадахи басганида Валя гэжэ нэрэ үгөө, Тийнээр лэ ажаагай байдлай алтан үлхөө мэтээр...

толгойлжо, отарингаа хонидто элбэг хүрэхэ үбхэ тэжээл бэлдэхэд болохоор үннэй юм. Сүлөөтэй сагтаа Сэндэмэ нүхэрнь басганидаараа ерэхэ хамхалсадаг.

Эдээр мүнөө жэлдэ 600 толгой эх хониды харуулан. Жэл бүри Цыбеновтан 100 эх хонин бүриөө зуу шахуу, зуун хурга абажа түлжүүлдэг, хургадайгаа шэгнүүрые ехээр нэмээжэ, нооно хайшалха талаар түсбөө бэлдүүлжэ шаддаг юм.

— Манадтай хамта комсомол хубуун Цыренжап Гармаа гурбадахи жэлэ ажаллана. Орлодотой бэрх, шударгы хүн даа. Февраль—март харуууд соо хонидай хургалжа. Хонидой хургалжа эхлэмээр, үшөө 2 хүн нэмээжэ эрхэ юм. Нёдондо зууннаа зууе абажа шадда хэмдэ.

Совет демократини хайндэрые уугуулан, районий ажалшуд ундэр социалис уялгануудые абажа, эдэхи үсхэл гаргана. Онохон модоний комбинатай элдэб хэрэгсэлнэй амхарт хэдэг А. Р. Михальченконы хүтэлээр элдэб бригада түүрүүшн хоёр харын түүрүүд болон газар элдүүрилдэг техникэсэ энэл болзоорто эрхим шаргартгаар бахархилжа дүүргэхэ гэжэ уялган «дружба» совхозой механизаторууд абахан. КПСС-эй райкомой бюродо энэ үсхэлүүд хамгаалдаг хэн.

Горхойн леспромхозой модо эдэдэг машиннь жоолош В. П. Камерохерой болон А. В. Выходцевий бригадууд Аурсагдахан үсхэлүүдые дамжэн, хунгалтын үндэр хүрэтэр хоёр харын түсбөө гадур 500 кубометр модо эвөөр шилдэг. Мүн Онохойн совхозой хүнэй нэгдэхэ комплексн коллектив (даагшан Е. П. Потемкина) гүрэндэ хү тушааха табан жэлэйлгээ түсбэе мүн лэ хунгалтын үндэр дүүргэх гэжэ шийдэбэ. Тийнхэд Онохойн модоний комбинатай Ю. И. Денисовий бригада 2,5 харин түсбэе февралин 24-дэ бэлдүүлээр хараалба.

1967 оной намар энэ, хаал гар булз болон Волода Сэндэмэ хоёр хонидо болжон, эхэ эсгэнгээ хэжэ бодомжлоо, дууша болгохо хэбэртэй. Тэрэ муево Хягдэ хэбэртэй училищиде хураана...

Уетэн нүхэдхоо, хүн зочилоо тахарахуй, холын отара дээрэ байхада, тоирод хойдо улаар хүрээлэгдэн тала дааар хонидоо бэлшэн ябахад, басаганда заримдаа уялган, хонигуй болоодог хэн. Имэ ушарта нодөө аяада лэ сэнэртэ ябахад дураиний хүрээдэг байгаа. Гэбшье Владимир нүхэрнэй хажуудань би боломсоор лэ, эдэ бодолуудыг үлгөөнэй нэрэндэ дэгдэнэн манан шэнгээр, тэрэ дорго үгэй болоодог бэлэй. Анхангаа хүхюо зантай, хайхан сэдхэлтэй хани нүхэрнэй Сэндэмэнь шарайда үзэгдэн гунгийг нүүдэр тэрлэ доороо обожро, тэрнинеи сагтань үгы хэмжэ гү, айла баяраар, урхын мийрээлээр хэлгэжэ шадха шэдтэй хүн байшоо.

Цыбеновтан тэрэл жаран долоодохи оной намаргаа мүнөө хүрээрөө энэл байрадаа үблөөжөө нэгэл газартаа жэл бүри зунааха ошолог юм. Нэгэл газартаа удаан саг соо хүдэлхэдөө, хүн даадаг, тэндэхэ гаража ошохо дурагуй болоодог гэзшэ. Эдэ хонидоо эгээл тиймэ болгоо үрдинхэй. Эндэхи газар, уяндаа, бэлшээрндээ, ой модондоошье дадаа юм бэшэ гү? Тиймэхээ тэднинеи ондоо байрадаа ошохо үблэгжтэй гэжэ наань, дургагшжэ лэ байхань үбхэй Владимир Раднавоовийн үбхэдэй бригадые өөрөө...

Игэжэл алтан дэлхэйн жама ёшоор, элинсэг хулнисагайгаа сажима хуяган гүлхэтын галые унгаргагшжэ, хуягжон хэмэ абахан хэрэгилые тахангүй үргэлжүүлэн ябахан юрын буряад эхэнэр хүй биэ зананай нимэ хайхангаар эрхэн эрэлжинэ хэндэше гайхалмай.

Х. ДАМПИЛОВА. Хурамхайн район.

Район доторной 37 агитпункт, хунгашадой 4 клуб нити-политическэ, ойгууламжын хүдэлмэри ябуула. Тэдэй олохон оролдотойгоор, эдэбхитэйгээр хунгашадой элдэб уулзалгануудые, үдэшнүүдые үнгэрэнэ.

Шэнэ-Бэрээн тосхондо хунгашадой клубые коммунист

Буряадай гүрэнэй Д. Банзаровой нэрэмжэтэ гагша-арай институтдай элүүр-үүлгын пунктда В. А. Терентьева хүдэлдэг. Стomatолог-врачай мэргэжэлтэй болохоор тэрэ 48 жэлэй туршда нэгэл мэргэжэлээр ажаллана. «Ажаадаа шалгарнахай түлөө», «Ажадай ветеран» гэжэ медальнуудаар шагнагдахан Вера Алексеевна студентуудой дунда ойгууламжын, хорьголын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр хабандагга юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. А. Терентьева. И. БУРМАКИНАП.

ХИЛЫН саанаа ТАСС-АПН СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ЭБ НАЙРАМДАЛТА ХАРАА ШЭГЛЭЛ

НЬЮ-ЙОРК. Американ Си-эн-эй гэжэ телекомпаниин корреспондент С. Луриин асуудалуудта ИКСС-эй Цяган Генерална секретарь, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түүрүүлгш, Л. У. Черныкин үгэнэн харуундоо Советскэ Союзай эб найрамдалта хараа шэглэлые ядэрна дайнай аюулые зансуулан сарахын тула аргатай бүхэ юмэ хэмэ тэрэнэй саг үргэлжэ эрмэлзэнэ байдгые үшөө дайнай харуула гэжэ «Аудэлэришэд эб найрамдалтай түлөө» гэжэ профсоюзай нэгдэлтэй вице-президент Патрик Тобин ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрлөхэдөө мэдүүлэ.

«Болохообэ байгаа хөөрлөхөөд тэн бодолтойгоор, тэсөөрлөгөөр, үсэд нэгээрүүгээр хандахааа шуухала зорилго мүнөө үедэ байхагүи», — гэжэ США-аа гүрэнэй секретарь байан Сайрус ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрлөхэдөө заагаа. Замбуулинай дайдаа гаргалгые зайсуулан саража, шуухала хэмжээнүүдые абаггүйгөөр, ядэрна бүү зэбсэгүүдые хизаарлажа, угуйдааа хөрөөжэ лашы болохогуй оална эгэн совет хүтэлээрилэтын наамажые олонхи хүнүүд дэмжэнэ.

«Одоо мүнхэтэ дайн байлдаануудай» программа зохион Вашингтонтой ибуула өөрыгөө хамгаалха гэжэ зорилготой бэшэ гэжэ Л. Лорч хэлэбэ. Энэ хадда гутамжамуухай программа бэлдүүгэдэ анхотар ехэ мүнхэ номожило, олонитны хураан мэхэлхые оролдожо байн ушар боложо гэнэ тэрэ тэмдэглээ. Энэ талаар США шеникэлгын хүдэлмэри хэнэ гэнэн хөөрлөхөөдүүдын хүдэл хуурмай байха юм гэжэ Л. Лорч хөөрөөгөө үргэлжэлүүлэбэ. Хэрбэ энэ худалма-рез зогсоогогуй наань, саа-шадаа замбуулинай дайдаа бүү зэбсэг гаргагдажа, дэлхэ дээрэ ехэ аюул тохөөл-доулагдаха байна. Энэинийе асуулан сараха хэрэгтэй гэжэ Л. Лорч үгэнгөө түгсэхэдэ хэлэбэ.

ЭНЭНЭЙ АБТАА

УЛААН-БААТАР. Нити-политическэ ба уран найханай литературын шэлэ зүйлүүд, үхидүй болон элүүрүүдэ зороулагданан номууд, элдэб брошюрунууд ба плакатууд — бүхлөө 500 гаран хэблэлүүд Улаан-Баатарта нэгдэлэн выставкэдэ тагнгдаба.

Монголой хэблэлүүдэй шэнэ зүйлүүд

Монголой хэблэлүүдэй шэнэ зүйлүүд

Монголой хэблэлүүдэй шэнэ зүйлүүд

Монголой хэблэлүүдэй шэнэ зүйлүүд

